

Aluehallitus 03.02.2025

Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 22 muun valtuustoaloitteeseen Hyvinvointialueen tulee vastata lasten ja nuorten moninaisiin tuen tarpeisiin (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ahlström Mari

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kanta aloitteessa esitettyihin seikkoihin

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen näkökulmasta katsottuna on tärkeää, että koulun kaikilla aikuisilla on keskeinen rooli oppilaiden tukemisessa. Koulun aikuiset kohtaavat oppilaat koulun arjessa joka päivä ja heillä on näkymä oppilaiden hyvinvointiin ja hyvinvoinnin riskitekijöihin.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan esiopetuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa työskentelee neljä opiskeluhoollon ammattilaisryhmää: terveydenhoitajat, psykologit, kuraattorit ja lääkärit. He tukevat ja auttavat oppilaita myös aloitteessa mainituissa tilanteissa tehden myös ehkäisevää työtä. On tärkeää, että nämä palvelut ovat oppilaiden ja opiskelijoiden saatavilla, uusia ammattilaisia ei ole perusteltua tuoda kouluihin.

Lisäksi lasten, nuorten ja perheiden palvelualueen muut työntekijät auttavat myös koulujen oppilaita joko verkostomaisesti työskennellen oppilas- ja opiskelijahuollon rinnalla tai tukien itsenäisesti oppilasta tai hänen perhettään. On tärkeää, että eri työntekijät tekevät kiinteästi moniammatillista työtä opiskelijoiden auttamiseksi. Tätä vahvistetaan lasten, nuorten ja perheiden palvelualueella hyödyntäen esimerkiksi systeemistä työtettä. Konsultaatorakenteita opiskeluhoollon ja mielenterveyspalvelujen välillä vahvistetaan osana lasten ja nuorten mielenterveyden häiriöiden hoidon porrastusta. Tavoitteena on varmistaa, että mielenterveyspalvelujen asiantuntemus on hyödynnettävissä osana opiskeluhoollon verkostoa aina kun sitä tarvitaan. Myös muut ammattilaiset voivat tarpeen ja tilanteen mukaan tehdä osittain työtään kouluilla. On riskinä, että psykiatrisen sairaanhoitajan mukaantulo varhaisessa vaiheessa lisää normaaliin nuoruusiän kehitykseen liittyvän oireilun medikalisaatiota.

On ensiarvoisen tärkeää, että opiskeluhoollossa oppilaan tilanne arvioidaan aina kokonaisvaltaisesti ja huomioidaan sekä normaaliin murrosiän kehitykseen, hyvinvointiin vaikuttavien terveystottumusten, sekä mahdolliset oppimisen haasteet ja niihin tarjottavien tukitoimien riittävyys ajankohtaisen mielialaoireilun taustalla. Mikäli arvion perusteella todetaan psykiatrisen erityisosaamisen tarvetta, tehdään tarvittavaa yhteistyötä

mielenterveyspalveluissa työskentelevien kanssa, mukaan lukien psykiatriset sairaanhoitajat. Yhteisesti sovitut prosessit ja konsultaatiotuki varmistavat, että oppilas saa haasteisiinsa oikeanlaista tukea. Yhteistyömallia pilotoidaan alkuvuodesta 2025 alkaen hyvinvointialueella.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelualueella kehitetään myös hankkeiden myötä toimintamalleja moniammatillisen tuen ja varhaisen tuen vahvistamiseksi sekä väkivallalla oireilevien oppilaiden tukemiseksi. Nuorisorikollisuuden torjuntaan on tälläkin hetkellä oma hankkeensa hyvinvointialueella. Hankkeessa on yhtymäkohtia muun muassa yhdyspintatyöhön ja systeemisen työotteen juurruttamisen projektiin. Uutena avauksena on käynnistetty yhteisövaikuttavuuteen perustuvaa kehittämistä, jossa keskeisenä ajatuksena on koota alueen paikalliset toimijat yhteen, etsiä ratkaisuja haastaviin ilmiöihin ja löytää yhteisiä ratkaisuja myös yksittäisten lasten pulmatilanteisiin verkostomaisella työskentelyllä. Yhteisövaikuttavuuden pilotti on käynnistymässä perhekeskuksen HIRSK- alueella (Hanko, Inkoo, Raasepori, Siuntio, Kirkkonummi) alkuvuodesta 2025.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutettu Alaviiri sekä 22 muuta valtuutettua ovat jättänyt aluevaltuuston kokouksessa 1.10.2024 § 56 aloitteen Hyvinvointialueen tulee vastata lasten ja nuorten moninaiisiin tuen tarpeisiin.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että hyvinvointia vahvistamaan tarvitsemme hyvinvointialueen järjestämät palvelut avuksi ja tueksi. Tämä vaatii riittävästi ammattilaisia, kuten psykologeja, kuraattoreita ja kouluterveydenhoitajia, unohtamatta koululääkäreitä koulujen ja varhaiskasvatustyksiköiden arkeen. Lisäksi psykiatristen sairaanhoitajien lisääminen kouluihin voisi tarjota erityistä tukea mielenterveysongelmista kärsiville nuorille. Psykiatriset sairaanhoitajat voidaan integroida osaksi kouluterveydenhuollon tiimiä, jolloin he työskentelevät yhdessä kouluterveydenhoitajien, psykologien ja kuraattoreiden kanssa. Voidaan käynnistää pilotointihankkeita, joissa testataan psykiatristen sairaanhoitajien vaikutusta koulujen hyvinvointiin ja oppilaiden mielenterveyteen. Onnistuneiden pilottien perusteella toimintamallia voidaan laajentaa.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua,

tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, mutta vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 1 Valtuutettu Alaviirin valtuustoaloite: Hyvinvointialueen tulee vastata lasten ja nuorten moninaisiin tuen tarpeisiin / Ledamot Alaviiris fullmäktigemotion: Välfärdsområdet bör svara mot varierande stödbehov bland barn och unga

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria